TIGR A HYENA,
čili
Napoleon III. a Eugenie.
Historický román z posl. dob.

Pro "Pokrok Západu" přeloženo.
(Pokračování 24.)

Olimpio byl jakoby omráčen. Poslední náděje zmizela.

"Jak tomu dlouho, co Cortina s Dolores jsou pryč?" tázal se.

"Už několik dní, šlechetný done! A včera též zmizel správce Endemo. V zámku panuje prý hrozný zmatek, neboť prý správce vzal s sebou všecky jeho poklady, všecko zlato a peníze. To byl ten zlý člověk, který Dolores stále pronásledoval, a moji dceru též. Snad zase jede za ní."

"Děkuju vám, matičko, a jelikož jste Dolores tak milovala, vezměte tuto malý dárek ode mně, a učinte si nějakého ulehčení."

"Ach šlechetný můj done, jak si toho od vás zasloužím? Prosím, nejste vy příbuzný milého Cortiny, aneb snad milujete tu krásnou šlechetnou dívku?"

"Miluji Dolores, a přišel jsem, bych ji spatřil opět po dlouhém—dlouhém odloučení."

"Ach snad vy jste ten Karlistický důstojník, o němž mi častěji vyprávěla."

"Ano, ten jsem matičko."

"O svatá panno, že přicházíte pozdě! Ona jen na vás stále myslí, a jen na to se těšívala, aby vás opět jednou mohla spatřiti. Teď je už pozdě."

"Ano, je už pozdě," opakoval Olimpio u sebe—ale vyhledati ji musím—snad mojí ochrany teď více potřebuje, nežli kdy jindy. "Žijte blaze matičko, a mějte můj dík!"

"Svatí vás provázejte, vznešený pane, a doveďtež vás k ubohé Dolores!" volala za ním stařena.

Olimpio obrátil koně a ujížděl z vesničky. V tom slyší z daleka několik střelných ran směrem odkud, kde byl zanechal Filipa a Markýse.

"Co to—či by už poslové Narvaezovi byli nás dohonili? Matko boží, chraň moji Dolores, nežli ji nalezu. Musím teď zanechati služby Dona Karlose—vždyť povedu boj svůj za Dolores proti jinému pronásledovníku. Musím ji nalezti, ať je kde je."

Tak hovořil pro sebe cestou, a než se nadál, dojel k mostu, kde naň čekali jeho soudruzi o dva královské posly rozmnožení. Markýs jim zastřelil koně pod nohama, vzal jim depeše, a vzal je do zajetí.

"A tys už zpět," tázal se Claude udiveně, a jak to vypadáš, Olimpio?"

"Dolores a otec její uprchli z Mediny, pronásledováni jsouce od hanebníka."

"Jak že! Vyhledáme je, příteli—a na nás spolehej!" pravil Markýs.

"Tys pravý přece přítel," děl Olimpio, tiskna ruku jeho.

Filipo zaměstnával se se zajatci. Dozvěděl se od nich, že ještě třetí posel byl poslán s opisy depeší, ten ale že jel cestou zcela jinou, a že nejméně dva dni uplynou, nežli do tábora k veliteli dorazí.

Teď byli naši páni jisti, že Don Karlos zví vše dříve, nežli velitel vojů královských, a protož zaopatřivše zajatcům svým nové koně, a před svitáním dorazili tryskem do tábora karlistů. Za 20 hodin urazili byli 30 mil, a přinesli plány tajné Narvaeze, depeše a dva zajatce.

Don Karlos je objal vděčně, a povýšil je za generály.

XXV.

Princ Joinville-ský.

Zatím vévoda Alba byl vedl kontesku Marii k oltáři. Marie stála se vévodkyní! Co teď čekalo asi na krásnou Eugenii, jejíž zjev spojoval krásu Angličanky s vábností Španělky?!

Vyhlídky byly podivné od té doby, co Eugenie byla shledala, že první láska její jest zamítnuta. Hledala teď v tom zábavu a zapomenut, že škodolibně pletla hlavy a srdce mnohých vzácných donů.

Když byla udržovala krátkou sice ale velmi důvěrnou známost s donem Olozagou, poutala pak na sebe opět prince ze Joinville. Princ tento byl velikým milovníkem umění malířského, a on vyznal se krásné kontesce, že v ní nalezl souhrn vší krásy. To ji lichotilo, a povolila jeho snažné prosbě, by směl malovati její podobiznu. A sice, jelikož i sama jeho ponoukáním zamilovala se do klasických starých krás uměleckých, podvolila se v tajných schůzkách státi mu v obleku, který nebyl příliš rozdílný od modního žurnálu Evy v ráji. Vždyť to vylíčení krásy její vyžadovalo.

Ostatně tato choutka po klasičnosti nejevila se pouze zde. Mnohé vznešené dámy, jako Paulina Bonaparte, a pozdější krásná kněžna Borghese, podrobily se též podobnému stání.

Princ ze Joinville byl tímto důkazem povolnosti a přízně její tak usvědčen o její k němu lásce, že nepochyboval ani nejméně, že by Eugenie byla sto kdy jinému donu dáti přednost. Jeho bratr sice domlouval mu, a sdělil o jejím poměru ku karlistickému donu Olimpiovi, než to jej neodradilo, anobrž přisahal, že raději umře, nežli by od ní opustil.

Marnivý ten princ věřil v lásku! Konteska ale potaji vysmívala se této prostomyslnosti. Ona milovala jen jednou—generála Narvaeze—později pak ještě trochu dona Olozagu. Pro dona Olimpia necítila nic více, nežli přání viděti jej u svých nohou. Lichotilo jí to, když plazili se jí u nohou tak odvážní a udatní páni, a tu si pak pro sebe vždy odříkávala, že přec krása ženská přemůže i toho největšího hrdinu, a posmála se tomu.

Lásku, pravila jednou ku vévodovi Olozagovi—lásku musíme si odvykati, chceme-li dospěti výše lidské. Láska jest překážkou všemu vysokému a velikému.

A tento mladý marnivý princ ze Joinville se domýšlel, on že jest ten jediný, který poutá pravou horoucí lásku zbožňované Eugenie!

Než tato domýšlivost měla býti těžce potrestána co nevidět, a jeho hluboká láska měla obrátiti se v zášť divokou, jejíž jedovaté ušknutí měla Eugenie pak zakoušeti.

Eugenie velmi ráda a dobře jezdila v sedle. Pozorlivý lord Clarendon věnoval jí k narozeninám dva překrásné a drahé koně. Princ Joinvillský neuměl však jezditi na koni, jen tak trochu malovati. Proto byl kontesce často velmi obtížným, že jednou i dala služkám svým rozkaz, aby ji zapřely, kdyby princ měl přijeti na návštěvu.

A co očekávala stalo se. Bohatý povoz princův zarachotil před palácem kontesky, a už lokaj oznamoval příchod, ano mu bylo odpovědíno, že konteska není doma. Zatím ale byl u ní vévoda Ossuna, chlap všude už vyválený, starý, ale výborný jezdec a dvořan. S tím chtěla Eugenie vyjeti si a potkati na prado vévoda z Benevento, a tak zažiti několik veselých hodin.

Půvabně se oblíkla a kůň předveden. Eugenie právě vycházela z paláce v průvodu vévody Ossuna, když tu jel kočár prince Joinvillského mimo. Princ ji významně pozdravil a ujížděl dále. Eugenie zaraženě šeptala svému průvodčímu: "Běda to je osudné. Já se nechala před princem zapříti, a nyní on vidí, že s vámi, pane vévodo vycházím z paláce."

"Aspoň to princ ucítí, drahá kontesko, že si může další pokusy k vašemu nudění uspořiti," mínil Ossuna. A pomahaje ji do sedla, dodal: "Jeť velmi jednotvárný, a proč byste se měla k vůli němu dlouhou chvíli mořiti,"

"Ale je mi to nepříjemno," mínila Eugenie, než v nejbližším okamžiku usmívala se a chopivši se pozlacené úzdy, ujížděla po boku vévody.

Princ Joinvillský ale kul pomstu—pomstu hroznou. Povržená jeho láska — jeho hrozné sklamání — vše obrátilo se pojednou ve vzteklou zášť. Chtěl se pomstíti neslýchaně, pomstíti tak, aby vypudil kontesku i ode dvora.

A zavržený milovník chápe se všech možných prostředků k dosažení svého cíle, své msty. Princ velel kočímu, by jej vezl na prado, a tu se přesvědčil, že konteska, která jemu se zapřela, baví se a směje se s oběma vévodama co nejroztomileji.

Sklamaný Joinville, jenž nebyl podobných svévolí ještě zakusil, zbledl vztekem. Zajel přímo ku svému bratrovi, a nechal si od něho vypověděti vše, co ten věděl o tajné schůzce Eugenie při maškarním plesu tehdy v parku při měsíčku. Povídačka ta nejlépe hodila se mu k potupení Eugenie, neb právě teď byla vysazena cena na hlavy třech karlistických důstojníků, a každý zajaté chytí se této zajímavé novinky co nejpevněji.

V nejbližších dnech nechal se oznámiti u královny matky Christiny. Byl vlídně přijat. Právě nalezal se v její společnosti vévoda z Rianzares a jezuita páter Matteo, a mluvilo se o oněch třech Karlistech, co bylo princi velmi vítané.

"Nejlépe abychom cenu na hlavy jejich zdvojnásobnili," navrhovala královna-matka.

"To jest mi nepochopitelno, že je naši poslanci nedostihli a nechytili," mínil vévoda.

"Praví se, že tu dalekou cestu do Burgos urazili za 20 hodin, což jest k nepochopení," soudil opět vykrmený královnin zpovědník.

"A přece byli oni tři pánové v našem středu, když jsme slavili u vašeho veličenstva karneval; jak lehce bylo lze zmocniti se jich tehdy!"

"Arci, nedopatření intendenta připravilo jej o místo, ale chyba nedala se více napraviti. Conde Engranos byl pro svůj úřad příliš už stár."

"Odpuštění, veličenstvo, pakli se opovažuji bráti v ochranu Conde Engranna, který upadl v nemilost" ozval se princ Joinvillský. "On toho nebyl vinnen, že ti tři pánové karlističtí uklouzli. Bylo vše důkladně připraveno, ku jich zajetí—ale tu jim přišlo něco jiného ku pomoci."

"Snad neznáte nějaké tajnosti, princi, o nichž nemáme ani ponětí u dvora," zvědavě tázala se královna-matka, a i její manžel i tlušťounký páter překvapeně a zvědavě naslouchali.

Joinville dosáhl svého účele. Ale musel opatrně pokračovati, aby nebyl jeho úmysl prozrazen.

"O, teď už se nedá na tom nic změniti—" počal.

"Vy chcete bezpochyby okolnosť tu hodně zmenšiti, abyste podržel pak své tajemství pro sebe, to nejde princi," zvolala Marie Christina. "Teď jste nás učinil zvědavými, a nesmíte nám zatajiti ničehož, byť byste měl jmenovati osobnosti sebe více oblíbené. To musíme vyznati, že nám to uklouznutí těch pánů zůstalo tajemstvím. Rozluštěte nám tu hádanku, neb vidíme z vašich tváří, že to rozluštění znáte."

"Když to moje královna poroučí, nesmím se zdráhati, ač mi vyjevení to bude velice obtížným.

"Princi, je to viděti, že nerad tak činíte, ale obětujte jednou soukromý svůj zájem zajmům státu a dvora, s nímž jste spřízněn."

"Uposlechnu rozkazu královny," odvětil princ.

"Onino tři pánové smísili se zcela bez ostýchání mezi masky. Jeden zůstal v sále, a Don Olimpio s krásnou jednou vílou ode dvora opustil sál, a odebrali se do parku. Třetí, markýs z Montholonu provázel je z pozdáleči co strážce.

Krásná víla po boku zamilovaného Olimpia přišla až k drnovému sedátku zádu.

Tu před ní šlechetný don v horoucnosti sklesl na kolena, a když se na její přání konečně demaskoval, bylo už pozdě vrátiti se do zámku pro něho, neboť v tom okamžiku právě halapartny zvonili parkem významně hledajíce vetřelce. Tu nebylo nic platno, nechtěla-li se víla nechat překvapiti s nepřítelem veličenstva v objeti, musela jej odčarovati. I uvedla jej a jeho průvodčího ku zadní brance vedoucí k Manzanares, a tou je oba tiše pustila ven, a bylo vše opět v pořádku.

"A tož vás prosíme a poroučíme vám, princi, byste nám zjevil též jméno oné víly," velela královna rozčileně.

"Konteska Theba," odpověděl princ po nějakém zdráhání.

"Konteska Theba!" vykřikla královna-matka, vstanouc a třesouc se hněvem. I princ povstal.

"Děkujeme Vám, princi, za vaše sdělení," pravila přemáhajíc se, a buďte ubezpečen, že z vaší povídky ničeho neprozradíme."— A vstoupivšímu pobočníku velela:

"Oznamte náš naší královské dceři, ale přejeme si s ní mluviti samotnou. — Ještě jednou milý princi, díky. Doufáme že při budoucím karnevalu nebudeme míti při sobě tak čarovné víly, jako minule."

Marie Christina převětivě pokynula na rozloučenou, a princ se vzdálil.

Dosáhl své msty.

Druhého dne odjela dvorní dáma Eugenie z Montijo do zámku své matky, jak se povídalo, a za krátko odebrala se do lázeňského místa Spaa, v romantickém údolí belgickém, v průvodu vévody Ossuna a Benevento. A v hotelu de Flanders na ulici Vauxhall, v registrační knize čteme dosud pod datum 28. června téhož roku, že přibyli sem:

1. Madama la Comtesse Montijo, rentiére v Madridu, s dcerou konteskou Thebou.
2. Jeho jasnosť vévoda z Ossuna.
3. Hrabě vévoda z Benevento.

(Pokračování.)

Zadik.
Román od F. M. A. V.
Z francouzského přeložil prof. R. Krejč.

(Pokračování.)

XVIII.

Basilišek.

Když přišel k krásné louce, viděl tam několik žen které cosi s velkou pílí hledaly. Vzal sobě tu smělost a šel k jedné, aby se optal, zdali by nemohl pomahati jim v této práci.

"Chraňte se" pravila Syrianka, "co my hledáme, toho smějí se dotknouti pouze ruce ženské!"

"Toť věru podivné" pravil Zadik. "Nemohla by jste mi pověděti, co to je, čehož pouze ženské zde dotknouti se smějí?"

"Je to basilišek" pravila.

"Basilišek má dámo. A za jakou příčinou, prosím vás, hledáte basiliška?"

"Pro našeho milostpána Ogula, jehož zámek vidíte na břehu této řeky na kraji louky; my jsme nejponíženější otrokyně milosti jeho. Milostpán Ogul je nemocen a lékař přikázal, aby požil basiliška v růžové vodě vařeného. Poněvadž je ale velmi vzácným zvířátkem, které se pouze od ženských chytiti dá, slíbil milostpán Ogul pojmouti onu z nás za nejmilejší ženu, která by přinesla basiliška. Nechte mne nyní hledati prosím vás, neboť víte, jak draze by mně to přišlo, kdyby mne předstihla některá z družek mých."

Zadik nechal tuto Syrianku s ostatními hledati jejich basiliška a ubíral se loukou dále. Na pobřeží malého potůčku nalezl dámu na trávníku sedící, která patrně nehledala ničeho. Vzrůst její byl ušlechtilý, avšak obličej zastřen závojem. Byla k potůčku nahnuta a sténala hluboce, držíc v ruce malý proutek dělala písmeny v písku jemném mezi trávníkem a potůčkem se nalezajícím.

Zadik byl zvědavým, co ta ženská píše: přiblížil se a spatřil Z, pak A a divil se, pak D, i zachvěl se radostí.—

Nikdy snad nebylo překvapení takové jako jeho, když spatřil poslední dvě písmeny svého jména. Nějaký čas stál jako zkamenělý, až konečně přerušil mlčení hlasem vzlykavým:

"O šlechetná dámo! odpusťte nešťastnému cizinci, odváží-li se tázati, jakou podivnou náhodou vidí zde jméno Zadikovo napsané vaší božskou rukou?"

Při těchto slovech zvedla dáma závoj rukou třesoucí se, pohlédla na Zadika radostně překvapena, vykřikla a přemožena rozmanitými city, které pojednou zaujaly mysl její, klesla v náruč jeho.

Byla to Astarta samotna, královna Babylonská, tatáž, kterou Zadik zbožňoval, z čehož sobě i druhdy činíval výčitky, tatáž, o jejíž osud se obával a jej velice oplakával.

První okamžik byl zbaven smyslů, a když pak hleděl do očí Astartiných, z nichž mluvila toužebná láska a něžnost zvolal: "O mocnosti nesmrtelníků, vy mně navracujete Astartu? V kterém čase, v jakém místě, v jakém stavu ji nalezám?" Klesnul na kolena před Astartou, čelem dotýkaje se prachu u nohou jejích.

Královna Babylonská ho zvedla, posadila vedlé sebe na pobřeží potůčku, utírajíc neustále slzy vždy na novo po tvářích kanoucí.

Dvacekráte započala vypravovati a vzlýkání jí bránilo; tázala se, jakou náhodou se sešli a odpovědi jeho přerušovala otázkami novými; započala povídati o svém neštěstí a chtěla zároveň poznati osud Zadikův. Když konečně pobouřené mysle jejich se poněkud utišily, vypravoval Zadik krátce, jakou náhodou přišel na tuto louku.

"Ale nešťastná vysoce důstojná královno, jak to přijde, že vás nalezám na tomto odlehlém místě v otrockých šatech ve společnosti otrokyň, které hledají basiliška, aby ho daly uvařiti ve vodě růžové dle rozkazu lékařova?"

"Co ony ještě hledají basiliška" pravila krásná Astarta, "chci vám sděliti, co jsem vytrpěla a vše nebesům odpouštím od té doby, co jsem vás spatřila. Vy víte, že mému manželi bylo protivno, že jste byl nejhezčím všech mužů, pročež jedné noci umínil sobě že vás dá uškrtiti a mne otráviti. Víte, jak nebe dopustilo, aby můj němý mne zpravil o rozkazu jeho vznešené majestátnosti královské. Jakmile věrný Kador donutil vás abyste mne poslechl a prchl, přišel tajnými dveřmi ke mně v půl noci a odvedl mne do chrámu Orosmadova, kde jeho bratr je magem; zavřel mne do obrovské sochy, jejíž podstavec v samých základech chrámu a hlava klenutí se dotýká. Tam jsem byla jako pohřbená ale dobře obsluhována magem, netrpíc nižádného nedůstatku. Mezi tím za svítání vstoupil do mé komnaty lékárník s odvarem z blínu, opia, bolehlavu, čemeřice černé a voměje, kdežto jiný důstojník šel k vám s šňůrou z modrého hedvábí. Nenalezli nikoho. Kador aby dokonalejí podvedl krále, obžaloval nás oba na oko, udávaje, že vy prchl jste do Indie a já do Memfisu. Poslali ihned slídiče za mnou i za vámi. Kurýrové, kteří mne hledali, neznali mne, poněvadž pouze vám ukázala jsem tvář svou u přítomnosti královč a rozkazu jeho. Řídíce se u pronásledování mém toliko popisem, jakého se jim dostalo, nalezli na hranicích Egyptských ženu mého vzrůstu, která ale snad byla vnadnější, anať plakajíc bloudila. Nepochybovali, že to královna Babylonská a přivedli ji ku Moabdorovi. Poněvadž se zmýlili, velice se král rozhněval, avšak když jí sobě blíže povšimnul shledal, že je dosti hezká a utišil se. Nazývali ji Misufkou. Řeklo se mi, že to slovo znamená v Egyptském jazyku: "krásku svéhlavou." Byla takou skutečně. Chytrostí a svéhlavostí svou podmanila sobě Moabdora, jemuž se líbila, tou měrou, že se dala prohlásiti za jeho choť. Tu teprv objevila úplně povahu svou, oddávajíc se bez obavy všem hloupostem, jež jí na mysl přicházely. Představenému magiův chtěla přinutiti, aby před ní tancoval, a když to odmítl, pronásledovala ho co nejzuřivěji. Vrchnímu podkonímu přikázala aby ji udělal dort z naloženého ovoce. Nic nespomáhalo, když namítal, že není cukrářem; musel udělati dort a poněvadž ho tuze spálil, byl vyhnán. Úřad vrchního podkoního udělila jednomu ze svých trpaslíků a kancléřství pážeti. Takým spůsobem vládla v Babyloně. Každý mne litoval. Král, jenž až do té doby, kde chtěl mne dáti otráviti a vás zardousiti, byl člověkem rozšafným, utopil všecky ctnosti své v přílišné lásce ku krásce svéhlavé. V den slavnosti "svatého ohně" přišel též do chrámu. Viděla jsem, jak se modlil u podstavy sochy, v níž jsem byla uzavřena za Missufku, a zvýšeným hlasem zvolala jsem: "Bohové odnímají prosby krále tyranského, jenž chtěl usmrtiti ženu svou, aby sobě vzal jinou nerozumnou." Při těchto slovech Moabdor se zarazil a rozum se mu skoro pomátl. Proroctví mnou pronešené a tyranství Missufino, přivedlo jej skutečně o rozum a za několik dní se zbláznil. Zbláznění jeho, které považovali za trest boží, bylo znamením k revoluci. Vzbouřili se, chopili zbraní a Babylon dlouho v líněm rozkošnictví sobě hovící stal se divadlem strašné války občanské. Vytáhli mne z duté sochy, postavili v čelo strany a Kador spěchal do Memfisu, aby vás přivedl na zpět do Babylonu. Neblahé zprávy ty přiměly vládce Hirkánského, že se svou armádou se navrátil a tvořil třetí stranu v Chaldejsku. Napadl krále, jenž se svou Egypťankou běžel mu vstříc. Moabdor pod množstvím ran sklesl a Misufka dostala se do rukou vítězových. Mé neštěstí tomu chtělo, že mne chytil Hirkanec. Přivedli mne králi v tutéž dobu jako Misufku. Bude vám snad milo, když řeknu, že králi jsem se líbila než Misufka, ač snad vás zamrzí, že mne určil pro svůj serail. Řekl zcela určitě, že, jakmile skončí výpravu započatou, přijde ke mně. Považte můj žal. Závazků ku Moabdorovi byla jsem prosta, a mohouc náležeti Zadikovi upadla jsem do okovů takého barbara! Odpovídala jsem se vší důstojností a hrdostí, jakou mi dodávalo mé důstojenství a láska. Slýchávala jsem vždycky, že bůh udílí osobám mého stavu zvláštní povahy důstojné, že jediné slovo nebo pohled stačí, aby uvedly odvážlivce v přiměřené meze hluboké pokory a slušnosti, opováží-li se je překročiti. Mluvila jsem sice jako královna, ale nakládáno se mnou jako s nějakou komornou. Hirkanec, aniž slova ke mně promluvil, řekl svému vykleštěnci černému, že jsem nestydatě drzou ale že se mu líbím, aby o mne pečoval a takové mi dal ošetření jako ostatním milostnicím, bych nabyla pleti svěžejší a se hodnější jeho přízně, až se mu jednou zalíbilo, by mne poctil návštěvou. Řekla jsem, že se usmrtím, odpověděl s úsměškem, že se nezabiji; on že všemu již zvyknul a opustil mne jako člověk, který nového papouška postavil do svého zvěřince. Jak bídný to stav pro první královnu světa nebo-li více pro srdce, které patřilo Zadikovi."

Při těchto slovech klesl do jejího klínu, hořké prolévaje slzy.

Astarta zvedla jej laskavě a pokračovala: "Viděla jsem se v moci surovce a ve společnosti soupeřnice vytřeštěné, s níž jsem byla zavřena. Vypravovala mi své dobrodružství Egyptské. Podlé toho jak vás líčila, dle doby a podlé dromedara, na kterém jste jel, a dle všech okolností ostatních poznávala jsem, že to byl Zadik, jenž se pro ni bil. Nepochybovala jsem, že jste v Memfisu, pročež uzavřela jsem, že tam též se odeberu. Krásná Misufko! pravila jsem, jste daleko vnadnější než já, budete zajisté lépe vyrážeti krále Hirkánského, usnadněte mi útěk, budete pak sama šťastně vládnouti, zbavena soupeřnice. Misufka dohodla se se mnou ohledně útěku a odcestovala jsem tajně s jedinkou otrokyní egyptskou. Byla jsem již nedaleko hranic Arabských, když jeden známý lupič, Arbogad jménem, mne chytil a prodal kupcům, kteří mne odvedli do tohoto zámku, kde bydlí pan Ogul. Koupil mne, aniž věděl kdo jsem. Je to člověk chlípný, který sobě hledí zároveň jenom dobrého jídla a pití, maje za to, že bůh ho postavil na svět, aby pouze stoloval. Tělo jeho je ohromné tloušťky, tak že nezřídka hrozí mu nebezpečí zalknutím. Lékař jeho, který jinak pramalé požívá důvěry u něho, pokud dobří tráví, vládne jim neobmezeně, když se přejedl. Nyní mu namluvil, že ho uzdraví basiliškem ve vodě růžové uvařeném. Ogul přislíbil ruku svou otrokyni, která by basiliška přinesla. Vy vidíte, že je nechám namáhati se, aby zasloužily sobě této cti. Nikdy mi ostatně nezáleželo na basilišku méně jako právě nyní, když bůh připustil, abych vás opět spatřila."

Astarta a Zadik sdíleli sobě pak své dlouho utajené city a vůbec vše, co neštěstí a láska takým šlechetným a zamilovaným duším vnuknouti může. Geniové lásky sdělili rozmluvy jejich kruhům Venušiným.

Ženy navrátily se k Ogulovi, aniž byly něco našly.—

Zadik dal se představiti a mluvil v tento smysl: "Kéž věčné zdraví sestoupí s nebes, aby pečovalo vždy o život náš! Jsem lékařem a přicházím, abych zvěděl o nemoci vaší, abych basiliškem v růžové vodě uvařeným vás uzdravil. Nečiním to, aby snad jste sobě mne vzal, nýbrž prosím toliko o propuštění jedné mladé otrokyně z Babylonu, již jste koupil před několika dny. Zůstanu otrokem na místě jejím, jest-li nebudu míti štěstí uzdraviti jeho vysost pana Ogula."

Návrh se přijal a Astarta odcestovala do Babylona s služebníkem Zadikovým, slibivši, že pošle hned posla, aby jej zpravila o všem, co v Babyloně se dělo. Loučení jejich bylo tak srdečné jako shledání. Okamžik, v němž s nějm shledáme se, aneb s ním se loučíme, náleží k nejvýznamnějším v životě, jak praví velká kniha Zend.

Zadik miloval královnu jak přísahal, královna ale více než se vyslovila.

Zadik pravil k Ogulovi: „Pane! můj basilíšek se nejí, celá moc jeho vniká douze dírkami do těla. Uzavřel jsem jej do malého balonu řádně nafoukaného, pokrytého jemnou koží a musíte ho několikráte vyhoditi vší silou, abych vám jej navrátil několika rázy. Budete-li několik dní takto se držeti, poznáte, co dovede mé umění."

První den byl Ogul celý upachtěn a myslel, že namáháním zemře, druhého již menší měl obtíže a spal dobře, v osmi dnech nabyl zase svých sil, zdraví, svěžesti a dobré mysli jak v letech nejmladších.

"Hrál jste pouze míč a žil střídmě" pravil k němu Zadik. "Pamatujte sobě, že nestává řádného zázračného basiliška a že je člověk zdráv, když je střídmý a hmotně se namáhá. Umění, kterým nestřídmost a zdraví se vzájemně spojují, je tak dobře s myšlenkou jako kámen mudrců, astrologie soudnická a theologie magův."

Ogulův první lékař poznav, jak Zadik lékařství by mohl býti nebezpečným, smluvil se s lékárníkem, poslati Zadika basilišky hledati na onen svět. Neustále trestán jsa pro své dobročinění, opět byl na pokraji záhuby, poněvadž uzdravil jednoho pána mlsáka.

Byl pozván k velikolepé hostině. Měl býti otráven druhým jídlem, avšak obdržel kurýra již při prvním. Opustil tabuli a odešel.

"Je-li někdo milován krásnou ženou" praví veliký Zoroastr, "vyvázne z nesnází vždy na světě."

(Pokračování.)

Hospodářství.

Zahradnictví a sadařství.

Má-li se zahradnictví a sadařství zvelebiti třeba k tomu hleděti, aby se zakládaly ovocné školky, poněvadž jen tímto spůsobem vychová se stromoví, které se pro zdejší klimatické poměry hodí a bude poskytovati svým ošetřovatelům a příznivcům hojného užitku. Nedobře tedy bylo až posud kde farmeři objednávali stromky z klimatické polohy teplejší—příznivější; čehož ovšem musel být následek, že stromy takové dobře se nedařily, zakrněly a nesly vždy špatnější ovoce nežli v jich původní domovině. Že tomu tak může se každý přesvědčiti, objedná-li nějaký druh ovocných stromků z jiných ještě teplejších pásem; tu i při náležitém ošetřování nedomůže se nikdy toho výsledku—toho ovoce, jakého docílil hospodář ještě v příznivější poloze.

Také okresní hospodářské spolky měly by se věci této více ujmouti, v každém okresu o ovocnou školku se postarati; důům pak vypěstované stromky buď bezplatně, a neb za mírný peníz poskytovati a takto o rozšíření tohoto důležitého odvětví hospodářského všemožně pečovati. Kdyby tímto směrem se jenom několik roků pokračovalo, pak jsem jist, že by sadařství a zahradnictví utěšeně rozkvětlo ku prospěchu veškerého obyvatelstva a k okrase zdejší mnohdy dosti pusté krajiny.—

Pokud o statečný počet školek postaráno nebude, starej se každý o stromky z půdy, která jest tvé poloze a půdě nejpodobnější, abys marně nečinil nákladu, který by ti nenesl přiměřeného užitku.—

Kupujeme-li stromky ze školek, tu dbejme vždy na to, jaká jest to půda a do jaké půdy mají tyto na našem statku opět přijíti. Tak na př. jsou-li stromky vypěstovány v půdě písčité, nedaří se nikdy dobře v půdách jílovitých neb těžkých hlinitých; kdežto naopak stromky z půdy jílovité daří se ještě dosti dobře v půdách lehkých jako jsou: půdy písčito-hlinité, vápenité a j. v. Mimo půdu, třeba dále k tomu přihlížeti, sázíme-li stromky do polohy rovné, aneb do polohy pahrbkovité, poněvadž to není jedno, jaký sklon ten sukový pozemek má. Tak jest dokázáno, že v krajinách hornatých daří se vždy lépe ovoce na sklonu severním, nežli na sklonu jižním, poněvadž tam bývá půda vlhčí, stromoví v těchto polohách kvete mnohem později, netřeba se tedy obávati jeho zmrznutí netřeba se obávati nikdy tak rychlé proměny—pokud se týče teploty—jako v polohách jižních. Naproti tomu na sklonu jižním bývá proměna teploty velmi rychlá, půda poměrně příliš suchá, stromoví kvete velmi brzo a uhodí-li počasí mrazivé obyčejně zmrzne a dává pak nepatrného užitku.

Sázíme-li ovocné stromy v rovině, pak ovšem netřeba bráti ohled na sklon, nýbrž dostačí, když tyto vysadíme od sebe v takové vzdálenosti, aby měl k nim vzduch dostatečného přístupu, aby světla bylo se všech stran dostatek, an jen v tomto případě obdrží se ovoce chutné a dobré.

Když jsme se pro vysazení ovocného stromoví rozhodli, o dobré stromky se postarali, aneb si je sami vypěstovali, půdu k nim náležitě připravili; tu pečujme dále o to, aby každý druh ovocných stromů obdržel přiměřenou půdu a náležité stanoviště, poněvadž jen takto domůžeme se dobrého výsledku a trvalého užitku.

Za tou příčinou musíme věděti, jakou půdu a jaké stanoviště každý druh ovoce ku svému zdaru vyžaduje a kterak se sázeti má, aby práce tato byla ve všech případnostech dobrou. Proto nebuďme od místa, když zde věc tuto podrobněji objasníme.

Kdo hodlá si založiti štěpnice, zejmena hodlá sázeti vesměs jabloně, ten přihlížej k tomu, aby pro sad takový určil půdu dobrou, poněkud vlhkou, která ve spodině není mokrá, nýbrž spíše suchá, poněvadž jen v takové půdě a v této poloze daří se sadům jabloňovým dobře, stromy rychle rostou, jsou trvalé a nesou—pak-li se nadále řádně ošetřují—dosti ovoce. Pro hrušky může být již půda špatnější, ačkoliv nemá to být půda nikde ve spodině mokrá, nýbrž jenom přiměřeně vlhká. Pro oba druhy těchto stromův ovocných hodí se vždy lépe půda hlinitá, nežli písčitá neb vápenitá; vyjma, že půda písčitá jest ve spodině dosti vlhká, čili jinými slovy: že ve spodině nachází se dosti mohutná vrstva hlíny neb jílu, která dostatečné množství vody drží a takto špatnou—nepříznivou ornici vyrovnává, pak ovšem mohou se i v takových půdách hrušky a jabloně sázeti.—Ovšem, záleží též velice na tom, jaký druh hrušek, sázíme; hrušky, které nesou ovoce veliké vyžadují půdy vždy vlhčí nežli druhy hrušek, které nesou ovoce malé, neb prostředně veliké; takové druhy spokojí se půdou dosti suchou, ano ony se v ní lépe daří nežli v půdách vlhkých.—To vše musí rozumný hospodář náležitě uvážiti, nežli se konečně rozhodne o budoucím stanovišti toho neb onoho sadu.

Třešně vyžadují ve všech případech půdu suchou, nikoliv ale půdu hubenou,—půdu vysílenou, nýbrž půdu vymrvenou aneb půdu, která má dosti staré síly hnojivé; naproti tomu spokojí se višně s půdou suchou a dosti hubenou, pročež může se tento druh ovocných stromů sázeti do vždy nejšpatnější, do půdy, na které se žádný jiný druh ovoce s prospěchem nedaří.—

Pastviny, holé, neúrodné stráně, mohou se tímto spůsobem dobře využitkovati a značného výnosu pilným hospodářům poskytovati.—

Švestky a všecho druha slivy vyžadují ze všech druhův ovocných stromův nejvíce vlhka, z čehož následuje, že daří se stromoví toho nejlépe v dolinách, nížinách, na březích potočních; vůbec v místech a v půdě, která ve všech případech drží dosti vlhka; ačkoliv tím nemíníme říci příliš ného mokra, které jest ovoci tomuto právě tak na škodu, jako přílišné sucho.

CENTRAL R. R. of IOWA

[illegible]

nevyrovnatelné spojení

mezi

OMAHA A ST. PAUL

a jinými

stanicemi v Minnesota.

[illegible]

SAINT PAUL EXPRESS.

[illegible]

Pullmanovy pěkné spací vozy.

Lístky lze obdržeti na všech stanicích.

D. R. PICKERING, Gen'l Sup't,
A. RUSSELL, Gen'l Pass'r & Ticket Ag't, v Marshalltown, Ia.

Dům na prodej.

Cena mírná!

Dům ten jest 18 střevíců široký a 43 dlouhý, v něm zařízen pěkný salon s kulečníkem a 5 světnic obydelních, a jest teprv pět roků starý.

Koupěchtiví ať se hlásí u

Josefa Wasska,
BELLE PLAINE, BentonCo., Ioa

Chicago, Rock Island a Pacific dráha,

The Great Central Route

VELKÁ ÚSTŘEDNÍ CESTA

—z—

OMAHA DO CHICAGO A NA VÝCHOD,

Via Des Moines, Davenport and Rock Island.

Dráha tato jest opatřena skvostnými vozy denními i spacími, má výbornou trať, jezdí rychle, lehce a pohodlně.

Dva vlaky zvláštní

jezdí denně a spojují se:

V Des Moines s Des Moines Valley drahou do Oskaloosa, Ottumwa, Keokuk a St Louis.

V Grinnell s Ústřední drahou v Iowa, a pro veškerá místa severně k St. Paul.

Ve West Liberty s Burlington, Cedar Rapids a Minnesota drahou, pro Burlington, Cedar Rapids, Dubuque a St. Paul.

Ve Wilton Junction s South Western Branch pro Muscatine, Washington a místa jižní a jihozápadní.

V Davenport s Davenport a St Paul drahou pro stanice severní.

V Rock Island s Western Union drahou pro Freeport, Beloit, Racine, Milwaukee a se veškerými stanicemi v severním Illinois a Wisconsin.

V Rock Island s Rockford, Rock Island & St. Louis drahou pro St. Louis a veškeré stanice jižní.

V Rock Island s Peoria a Rock Island drahou pro Peoria a stanice východní.

V Bureau Junction s větví pro Henry, Lacon, Chillicothe a Peoria.

V La Salle s Illinoiskou ústřední drahou pro sever a jih.

A v Chicago s veškerými drahami na východ a západ, a sever a jih.

Lístky vezkrz k dostání ve všech vých. městech po

této draze, a vyzvědění všeliká se poda na stanicích všech.

[illegible]

A. M. Smith, Gen'l Pass'r Agent, Chicago. — H. Riddle, Gen'l Sup't, Chicago.
M. W. Clair, Traveling Agent, Omaha. — S. S. Stevens, Gen'l Western Ag't, Omaha.
F. A. Entrikin, Agent, Omaha.

Na prodej!

KOVÁŘSKÁ DÍLNA ve WILBER, SALINE Co., jest na prodej aneb k pronajmutí.

Dílna ta nalezá se v městě Wilber na hlavní ulici, nedaleko mlýna a železné dráhy, jest při ní obydlí a dva loty. 41-45

Kdo by přál koupiti majetek ten, neb jej najmouti (rentovati) ať píše pod adresou:

FR. SEIDL,
Wilber, Saline Co., Neb

[illegible] **POZEMKY** [illegible]

Léčivé vlastnosti West's Pulmonary Balsamu jsou překvapující. Jest to lék velmi dobře působící na prsa, obměkčující a lahodící, a osvědčil se již v nesčíslných případech vyhojením nemoci průdušnice a plic. Lahvička na zkoušku stojí 25 ctů., větší 50c a velké lahve $1. Každý lékárník jej prodává.

Hall's Vegetable Sicilian Hair Renewer jest velmi dobrá úprava na mazání vlasů, a dává uspokojení vždy. Jen se vždy hlaste o tuto a jinou neberte.

Do Fremont, Neb., a okolí!

[illegible]

SALON,

roh ulic Broad & Čtvrté,

[illegible]

(31) Jos. Wisner.

FARMERS' HOME.

český

HOSTINEC

u Petra Ranke.

v Schuyler Colfax County Neb.

[illegible]

NA ZDAR! PETER RANK.

HLAVNÍ

paroplavební a vystěhovalecké jednatelství,

NEJVĚTŠÍ NA CELÉM ZÁPADĚ,

odporučuje

[illegible] CHICAGO NORTHWESTERN [illegible]

Cunard.	Severo-německý
White Star.	Lloyd.
State.	Hamburská parop.
National.	plav. spol.
Allan.	Rotterdam-amer.
American.	paropl. spol.

Red Star.

Denní spojení mezi NEW YORKEM, FILADELFII, BOSTONEM, BALTIMORE, NORFOLK, QUEBEC a HALIFAX a mezi LIVERPOOLEM, QUEENSTOWNEM, LONDONDERRY, HAVREM, ANTWERPEN, BREMEN, HAMBURKEM [illegible]

[illegible]

N. TRISSEL, Agent.

Ticket-Office Chicago & North-Western R. W., 253, Farnham st. (Grand Central Hotel), OMAHA, NEB.

C. C. Graves

právník

v Creighton's Block, síň číslo 5

(31) OMAHA, NEB.

Chicago a Northwes'r dráha,

oblíbená cesta z

OMAHA

—do—

CHICAGO A NA VÝCHOD!

A TA

jediná přímá cesta do

Waterloo, Fort Dodge, Dubuque, La Crosse, Prairie Du Chien, Winona, St. Paul, Duluth, Janesville, Kenosha, Green Bay, Racine, Steven's Point, Watertown, Oshkosh, Fond DuLac, Madison a Milwaukee.

[illegible]

OMAHA A CHICAGO!

[illegible]

denní i spací vozy.

[illegible]

HLAVNÍ PŘIPOJENÍ.

V Missouri Valley Junction do Sioux City, Yankton a do všech měst na cestě k Sioux City a Pacific railroad.

V Grand Junction do Fort Dodge, Des Moines, Ottawa a Keokuk.

V Marshall do St. Paul, Minneapolis, Duluth a všech míst severozápadních.

V Cedar Rapids do Waterloo, Cedar Falls, Charles City, Burlington a St. Louis.

V Clinton do Dubuque, Dunleith, Prairie Du Chien, LaCrosse a ku všem místům na drahách Chicago, Clinton, Dubuque, Chicago, Dubuque a Minnesota.

V Fulton do Freeport, Racine, Milwaukee a ku všem jiným místům ve Wisconsinu.

V Chicago se všemi drahami z Chicago jedoucími.

Lístky přímé

[illegible]

W. H. Stennett, Gen'l Passenger Ag't. — M. Hughitt, Gen. Sup't.
N. Trissel, Ticket Ag't, Omaha. — G. C. Eddy, Gen'l Ag't, Omaha.
J. H. Mountain, West'n Trav. Ag't. — N. Haight, Pass. Ag't, Omaha.

DOBRÝ LÉK PRO NEDOBRÝ ŽALUDEK!

ČLOVĚK SVÝM VLASTNÍM LÉKAŘEM

FRAZIERŮV VYTEČNÝ LÉK!

[illegible]

"Frazier's Root Bitters,"

[illegible]

G. W. FRAZIER,
Cleveland, Ohio

[illegible]

Nelepší anglický list

UMĚLECKÝ A VĚDECKÝ

s vyobrazeními

SCIENTIFIC AMERICAN

[illegible]

Patenty. [illegible] MUNN & CO., 37 Park Row, N. York.— [illegible] Washington D. C.

NOVÁ IDEA!

70 ct.

pošlete-li na NEW YORK & ORIENTAL TEA COMPANY, obdržíte obratem pošty 1 libru výborného čaje Oolong, Young Hyson, English Breakfast, Japan neb Mixed, takového, jaký obyčejně prodává se v malém po $1.00 až $1.50 libra.

Je to skutkem se vesměs známým, že novým upravením pošty zasílati zásilky zboží mohou se zasílati za velmi nízké výlohy levněji, než li po Express. Cena lib. čaje jest pouze 8 ctů.

New York & Oriental Tea Co. používá této výhody zvláštní, a rozesílá svým odběratelům po celém Soustátí nejlepší čaje, které se kdy dovezly sem

ZA CENY VE VELKÉM.

Pohnútky, proč by se [illegible] objednati čaj svůj od New York and Oriental Company, jsou:

1. Poněvadž společnost ta drží jediné čisté a nefalšované druhy čaje. Je známo, že ohromné množství tak zvaných čajů jest zfalšováno listím z vrby a jiných stromů ano i arnky písku, kousky olova a pilinami z ocele, a bývá barvený všelijak a prodávaný za čistý čaj. Za to může kupec od New York & Oriental Tea Company novým spůsobem [illegible] odkrýti přítomnost zfalšování čaje, a společnost ta hodlá [illegible] udržeti svoji dobrou pověst tím, že nebude prodávati nic jiného, než-li jako dosud

PRAVÝ, ČISTÝ ČAJ!

2. Poněvadž naše majetnost nás uschopňuje, abychom importovali za hotové ve velkých zásobách, a tak můžeme prodávati za levné ceny. Kupujeme všecky čaje naše v přístavech Číny a Japonska, a tak uhospodaříme mnohé výlohy na prostředníky a útraty.

3. Poněvadž jsme zavedli nový systém obchodní, novou ideu. Neb tím uspoříme výdělek prostředníka a překupníka, a dáváme jej kupujícím, posílajíce přímo na každou adresu ty nejlepší druhy čaje za ceny ve velkém.

4. Poněvadž

Velkou potřebou doby naší

jest dobrý a laciný čaj, a chtějíce potřebě této vyhověti, je to ve váš prospěch, byste si objednali ihned od nás čaje.

Viz náš ceník:

[illegible]

Adresa:
NEW YORK ORIENTAL TEA COMPANY,
39 Vesey Street, N. Y.